

ناملايمات پيشروي زنان كارآفرين ايران

«من؛ يعنى زنى كه زندگى شخصىاش به گونه‌اى بود كه تا پيش از ازدواج هيچ مردى براى حمايت در زندگىاش وجود نداشت، به عنوان يك زن كارآفرين و بازرگان وقتى مى‌خواهم براى كار از كشور خارج شوم چرا بايد اجازه همسرم را بگيرم؟» اين بخشى از سخنان «سيده فاطمه مقیمی» در همایش زنان كارآفرين اجتماعى است كه در جمع‌بندى مى‌گويد: «متاسفانه در ايران عزيز ما برخى ناملايمات حتى بيش از ديگر محروميتهاى جهانى است كه درباره زنان اعمال مى‌شود.» اما در جامعه و قوانين امروز ايران تا چه اندازه شرايط مساعدى براى زنان توانمند و خلاق جهت بروز اين توان وجود دارد و كارآفرينان زن با چه مسائلى دست‌وپنجه نرم مى‌كنند؟ اين پرسشها و همچنين راه و روشهاى توانمندسازى زنان كارآفرين، محورهاي نخستين همایش زنان كارآفرين اجتماعى بود كه روز دوشنبه همين هفته با حضور بيش از 100 زن كارآفرين در سالن همایشهای رایزن برگزار شد. در ادامه به برخى محورهاي مهم سخنان كارآفرينان حاضر در اين نشست تخصصى پرداخته مى‌شود.

ماموریت زنان كارآفرين ايجاد و حفظ ارزش اجتماعى است

«زهرا آراستى» استاد دانشگاه تهران در رشته كارآفرينى يکى از سخنرانان اين برنامه بود كه درباره آسيبشناسى كارآفرينى اجتماعى گفت: «بحث خدمات اجتماعى در تمامى برهه‌هاى زمانى وجود داشته و در گذشته سازمانهاى مذهبى چنين خدماتى را ارائه مى‌دادند. دولت‌ها پس از اخذ ماليات به فكر ارائه اين خدمات افتادند اما با ناکامی رو به رو شدند. بدنه انعطاف ناپذير دولت‌ها از دلایل پيرنگ اين شکست بود. تعداد موسساتى كه دنبال سود نيستند و قصد خدمت به جامعه را دارند در حال افزايش و فزونی هستند. هم‌اکنون فشارهاي دولت‌ها به اين موسسات کمتر شده و بخش اجتماعى در ساليان گذشته سرعت رشد خوبي پيدا کرده است.»

او درباره ويژگى كارآفرينى اجتماعى كه زنان نقش برجسته‌اى در آن دارند هم گفت: «يکى از ويژگى‌هاى كارآفرينان اجتماعى عامل تغيير بودن است. ماموريت كارآفرينان اجتماعى ايجاد و حفظ ارزش اجتماعى است و موفقيت آنان هم با اثربخشی اجتماعى سنجيده مى‌شود.»

کارآفرینان اجتماعی فرصت‌های جدید را شناسایی می‌کنند. کارآفرین اقتصادی به دنبال سود سهامداران است اما کارآفرین اجتماعی به دنبال بهره‌برداری از فرصت‌ها برای رسیدن به اثربخشی اجتماعی است. عمده چالش‌های کنونی کارآفرینی اجتماعی منابع مالی محدود، رقابت شدید، نشان دادن اثربخشی و هوشیاری بیشتر بخش اجتماعی است.»

در شش برنامه توسعه ایران یک خط به توسعه انسان‌ها پرداخته‌ایم

«علیرضا نبی» کارآفرین صاحب‌نام اجتماعی که در کارخانه خود سوءپیشینه را شرط لازم استخدام تعیین کرده، هم در این همایش به موضوع «فرصت‌های فراروی کارآفرینی اجتماعی» پرداخت و گفت: «من اعتقاد دارم اگر جامعه‌ای زنان را نادیده بگیرد نه اینکه به زنان ظلم کرده که به خودش و جامعه ظلم کرده است. حمایت از **زنان کارآفرین** یک وظیفه و ضرورت است. در یک سخنرانی در افغانستان خطاب به آنها گفتم که هر جامعه‌ای که زنان را نادیده بگیرد حتما محکوم به اضمحلال و نابودی است. نمی‌توان زنان را پشت برقع پنهان کرد و انتظار توسعه از آن جامعه داشت.»

نبی در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع توسعه فردی پرداخت و گفت: «در این شرایط نه چندان مساعد برای فعالیت زنان، آنچه به عهده زنان است، توسعه و توسعه فردی است. متأسفانه برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران این کشور در برنامه‌های توسعه و اسناد بالادستی کوچک‌ترین توجهی به توسعه انسان‌ها نداشتند در حالی که همه از سعادت انسان هم سخن می‌گویند.»

من
مط
مئ
نم
که
کا
وه
آی
ند
ه
ای
را
ن

«سیده فاطمه مقیمی، رییس کانون زنان بازرگان ایران هم در این برنامه ضمن ابراز نارضایتی از برخی محدودیت و ناملایمت‌های موجود در جامعه گفت: «می‌گویند دیکته ننوشته غلط ندارد ولی وقتی این دیکته‌ها مدام تکرار و اصلاح می‌شود دردآور است. این‌ها دل انسان را به درد می‌آورد. متأسفانه همچنان ناملایمات فراوانی برای جنس به اصطلاح دوم در دنیا وجود دارد؛ می‌گویم جنس به اصطلاح دوم چون به این عبارت اصلاً اعتقاد ندارم هرچند که برخی محدودیت‌های اجتماعی حتی در توسعه‌یافته‌ترین کشورها امکان رقابت برابر را از زنان گرفته است. از همین دولت کنونی یک پرسش دارم که واقعا از بین این همه زن توانمند شما یک زن را شایسته عضویت در کابینه‌تان ندیدید؟»

مقیمی در ادامه و با برشمردن برخی مصوبات و قوانین محدودکننده درباره فعالیت زنان در ایران، هم گفت: «من به عنوان یک زن کارآفرین و بازرگان وقتی می‌خواهم برای کار از کشور خارج شوم چرا باید اجازه همسرم را بگیرم؟ اینها مواردی است که متأسفانه در ایران عزیز ما حتی بیش از دیگر محرومیت‌های جهانی برای زنان اعمال می‌کنند. هنوز در جامعه ما آن تبلوری را که فکر می‌کنیم نه برای زنان که حتی برای مردان هم ایجاد نشده است چرا که اگر تفکر مردان تغییر نکند هرچقدر یک زن هم تلاش کند امکان تغییر و تحول وجود ندارد. من حرف از تساوی بجا و شایسته‌سالارانه می‌زنم و بر آن تاکید دارم.»